

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A kiegyezés

A kereskedelmi miniszter nagyszentmiklósi beszédében utalt arra, hogy az Ausztriával való gazdasági kiegyezés küszöbén állunk és nehogy az készületlenül találjon bennünket, a minden eshetőséget latolgató előmunkálatokkal már most kell foglalkoznunk.

Magyarország 1906. óta áll a védvamos politikának a hatása alatt. A vámtarifa és szerződések határát még fokozzák a Balkán államokkal szemben alkalmazott különleges elzárkózó rendszabályok: az állapotbehozatali tilalom, a huszbehozatal kontingentálása. Az új vámpolitikai éra meghozta ugyan a mezőgazdasági termények árának hatalmas emelkedését, de meghozta egyúttal az elviselhetetlen drágaságot, a kereskedelmi mérleg passzivitását. A rossz gazdasági viszonyok, a nehéz pénzügyi helyzet, a hanyatló konjunktúra, már mind ebben a védvamos korszakban következtek be, amelytől pedig úgy a magyar mezőgazdaság, mint az osztrák ipar a föllendülés epocháját várták.

Már ez a megfontolás is meggyőző mindenkit arról, hogy a kiegyezés kérdésének gondos előkészítése mennyire beleivág mindnyájunk életérdekébe, megélhetésébe, zsebébe, 1917-re már a külföldi kereskedelmi szerződéseket is föl lehet mondani.

De a külföldi tárgyalások előtt, amelyek 1917-ben megkezdődnek, már teljesen tisztába kell hoznunk Magyarország

és Ausztria gazdasági viszonyát, vámpolitikánk irányát és elveit, egész tarifarendszerünket. Addig ezeket a kérdéseket gondosan tanulmányozni kell és megoldásukat megérlelni nemcsak a miniszteri büroókban, de a közvéleményben is. A mai nehéz gazdasági helyzetben, amikor az egész ország tele van panasszal és keserűséggel, nem szabad megismétlődnie a régi bűnöknek, nem szabad, hogy az egész kiegyezési kampány ismét politikai heccekbe, jelszavakba és frázisokba fulladjon. A kormánynak mielőtt a közvetlen tárgyalásokat megkezdi, tisztában kell lenni az ország igényeivel, érdekeinek, követeléseinek minden részleteivel, hogy azokat az ország közvéleménye által sarkalva és támogatva, teljes erővel megvédhesse.

Okuljunk a multakból és lássuk be, mily veszedelmes az, ha a kiegyezési kérdéseket a kormánynak kényszerhelyzetben, terminusok által szorongatva és olyankor kell megoldania, amikor a politikai élet és a közvélemény figyelmelet mestersegesen más kérdésekkel izgatják. Egyszer keservesen megbünhődött az ország azért, mert a kiegyezés nagy kérdései helyett a vívmánypolitikusok és a frázis-gyártók bőditő maszlagaival foglalkozott. A mai gazdasági viszonyok nem alkalmasak ennek a komédiának a megismétlésére. Most, amikor kenyérről, husról, pénzhiányról van szó, a közvéleményt nem lehet ismét sem ködös reparációs szövegekkel, sem még ködösebb demokratikus frázisokkal megszédíteni.

hánny az ország legéletbevágóbb érdekeit szem előtt tartva kötelességet teljesít, amikor meg nem tévesztve az ellenzék mindinkább gyöngülő lármájától a kiegyezés kérdéseinek előkészítéséhez fog. A közvélemény is követni fogja ezt a példát. A kereskedelmi és ipari körök vámpolitikai központja már megalakult. A gazdasági körök is sűrűn foglalkoznak a vámpolitikai kérdésekkel és ezidőszerint az agrár-merkantil fölfogás között még nagyok az ellentétek. De ezeket a belső harcokat, az osztályok és foglalkozási ágak csatáit addig kell megvívni, amíg a közvetlen tárgyalások ideje el ne érkezik. Addig forrjanak, érdeklődjenek, tisztázódjanak a kérdések, de akkor Magyarországnak egységesen kialakult fölfogással, egységes közvéleménynek kell belemenni a tárgyalásokba. Ez az ország nyugalmanak, jólétének, jövőjének életérdeke.

= **Harkányi miniszter, képviselő.** Nagyszentmiklósról táviratozzák: Ma volt itt a képviselőválasztás, amelyen egyedül Harkányi János báró kereskedelmi minisztert ajánlották. A választási elnök a kereskedelmi minisztert a kerület egyhanguan megválasztott képviselőjének jelentette ki.

= **A volt bánhelyettes államtitkár lett.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Unkelhaussen Károly horvát-szlavon belügyi osztályfőnöknek saiat kérelmére törént felmentése alkalmából a Lipót-rend közepkeresztjét adományozta és egyszersmind megengedte, hogy a lemondott osztályfőnök államtitkári címmel és jelleggel a horvát-szlavon-dalmátországi minisztériumba visszavétesse.

Az emlékes takaró.

Irta: Nagy Andor.

Biz az már nagyon régen volt, hogy Nagyfej Kerekes János utnak indult. Azóta már tavaszi eső is esett, meg az őszi szél is rázogatta a fák sárguló leveleit és Mária még mindig nem kapott hírt felőle...

Nagyfej Kerekes Jánosnak hatalmas, kemény koponyája volt. Boltozatos szemöldökivei alatt tüzes, fekete szemek villogtak, erős, rövid nyaka tagbaszakadt, széles vállakban folytatódott, karjai meg görcsös ujjú, izmos tenyérben végződtek. Nagytermetű ember volt a Nagyfej és mikor széles tenyereivel magához huzta a kicsiny Máriát, az eltűnt mellette, hozzásimult, beleveszett.

Nagyfej szegény volt, izmosan erős volt és szerette Máriát.

Bolond világ volt akkor Európában. Az évtizedek óta huzódó háboru megmozgatott minden népet. A tagbaszakadt, izmos embereket szívesen látták. A Nagyfej erős volt. Meg szegény. A szabad zsákmány huzta, csábította.

És a Nagyfej megfogta Máriát, széles tenyereivel magához huzta és azt mondta neki:

— Én most elmegyek, neki a világnak. Hírt majd hallasz rólam. Dicsőségeset, nagyot, vagy gyalázatosan szomoruat. Himezz nekem egy takarót. Himezd bele a lelkedet, mindazt, ami veled történik, az én hi-

remet, dicsőségemet, vagy gyalázatomat. Hogy mire megjövök, legyen egy takaró, ami a te lelkedet át az én emlékeimből készült, hogy legyen, ami alatt összebujhasunk. Én rád pedig várjal. Én vagy így, vagy úgy visszajövök!

Ezzel Nagyfej Kerekes János megcsókolta Máriát és elment.

Mária meg egyedül maradt. És hozzákezdett a takaró himzéséhez.

Kicsiny, egyszerű szobája volt Máriának. Pár kemény vonású, nagy támlájú szék. A sarokban kisebbszerű, ódon kandalló; a kandallón megfeketedett bronz-óra, amit szárnyas Amorok tartottak kétfelől. Valahogyan a nagyapjáról jutott ez Máriának, véletlenül tévedt ide. A székek hófehér takaróval voltak lefödve, ezeken halvány, alig kivehető, elmosódottan fehér tónusu himzések látszóttak. Kis kerevete is volt Máriának, puha fehér kerevete, előtte, asztallal. Itt ült egész nap Mária és himezte az emlékes takarót.

Szegény kicsiny, törekeny Mária! Nagyon egyedül maradt csendes szobájában. A csókos emlékek ott ültek a butorokon, az ósdi kandallón, a fekete bronzórán, minden. Mária árva volt közöttük és elhagyatott. Szomoruan ült a kis asztalka mellett és gondolataival kereste Nagyfej Kerekes Jánost. Az elgondolások merészek voltak és Mária arca kipirult. Izgatottan nyult a takaró után, szorgalmasan himzett és csak ritkán pillan-

tott fel munkájáról. Arca piros volt, mosolyos, keze gyorsan fogatta a hosszú, hegyes tü. Bájosan, finoman formálódtak apró tarka, sokszínű madarak. Majd nagyobbak, melyeknek hosszú, lelógó, kunkori vörös farkuk volt, kicsiny hóbitás fejük és vékony csőrük. Majd bugó galambok jöttek, szerelmes, csókolózó gerlek, Mária bizakodó, szerelmes lelke, a Nagyfej érces szavai. — Várjal rám, én visszajövök! — Néha megremegett kezében a tü és elsötétültek a madarak. Nagy feketék következtek, hatalmas suhogó denevérszárnyuak, félénk, repdeső lellek, ijedt összerázkódások. Összekuporogva dolgozott, fázósan összehuzódva.

A bevetődő napsugár felcsókolta remegését, meleg aranyba borította a fejét. Ragyogott az arca és gyorsan jöttek a napsütéses tájak, bájos, filigrán merev lánykák, kik előtt nagyfeji férfiak térdelnek és a kis nők boldogan mosolyognak le rájuk sokbordájú napernyőjük alól.

Majd elhalványultak a remények, Mária letette a tü és a selymek közt válogatott. A sok selyem az asztalon volt kiterítve. Mária elbámult, a lelke messze kalandozott és vékony, sápadt elefántcsontujjai idegesen villogva mozogtak a sokszínű, tarka selyemben. Lelkéből sóhaj tört elő és finoman rajzolt tájak következtek, sötét, borus, napfosztotta tájak, fekete órák, lelki remegések. Fekete madár repült suhogó ivben kibontott, széles szárnyakkal. A gond teregette szár-

Szabályrendelet készül az üzleti záróráról

A debreceni kereskedők mozgalmá

Tegnap léptek életbe az üzleti záróráról szóló törvény rendelkezései, amelyek azonban egyelőre csak Budapestre és néhány környékbeli helyiségre terjeszkednek ki. A törvény megalkotói ugyanis úgy gondolkodtak, hogy nem lehet előre megkötni a többi törvényhatóságokat ebben a nagyfontosságú kérdésben, mert hiszen a különféle gazdasági viszonyok között az egységes rendezés talán inkább árthatott volna a szociális és gazdasági szempontból egyaránt nagyjelentőségű kérdésnek.

Az új törvény azonban mégis gondot fordít arra, hogy az eddigi rendezetlen állapotok tovább fenn ne maradjanak és lehetővé teszi, hogy minden törvényhatóság a maga speciális követelményei és kívánalmái szerint rendezze ezt a kérdést.

Debreczenben több ezer embert érint ez a kérdés. Egy olyan élénk forgalmu kereskedő városban, mint Debrecen, nem lehet közömbös, hogy a kereskedők és alkalmazottak érdekeit egyaránt szolgáló törvény korlátain belül minő irányban és szellemben alkotják meg a helyhatósági szabályrendeletet. Erre figyelmezteti a várost a kereskedelmi miniszternek egy tegnap érkezett rendelete, mely kifejtja a törvény intencióit és egyben utmutatással szolgál a megalkotandó szabályrendeletre nézve is.

A kereskedelmi miniszter rendelete szerint a most életbelépett törvény hatálya olyan városokra is kiterjeszhető, amelyekre a törvény egyelőre még nem érvényesül. Rámutat továbbá arra is, hogy a törvény rendelkezésének ilyen érvényesítése nemcsak az üzleti alkalmazottaknak önmagában véve fontos védelmére szolgál, hanem szolgálja az üzlettulajdonosok érdekeit is. Ez pedig nem üres frázis, mert a törvény intenciója az, hogy az üzleti verseny egyenlőségének szem előtt tartásával meg akarja

nyait, árnyalta be lelkét fekete szomorúsággal.

Ezután megint vidám napok jöttek, derűs, bizakodó napok, kék hullámokban kigyózó, gyorsan síkló halak, furcsa ismeretlen állatkák groteszk mozgásokkal, sejtlemes, kékvízű, napsütéses órák.

Mária várt és szorgalmasan szötte az álmokat és himezte az emlékes takarót.

És eközben multak a napok, teltek a hónapok és évvé sorakoztak egymás mellett.

Marcona, csonkult harcosok szállingóztak haza, táborozásban élt vad alakok, kik mindnyájan tudtak valamit a Nagyfejről. Harcba megy a Nagyfej, német zsoldosnak szegődött.

Ijedt napok következtek. Mária kupo-rogva dolgozott, félénken, sápadtan, a tü folyton remegett a kezében. Sokáig válogatott a selymek között, mereven elbámulva, halálos csöndű, mozdulatlan várakozásban. Félénk, rebbenő gesztusok himzödtek, merev nézésű, szomorú lányok, fáradtan várakozó sápadt arcom halálhíre megnyílt pinciny fülkagylókkal. Mária látott és rettegve rázkódott össze. A merev szemek mind egy pontra irányultak: a távolból ködszerűen kiemelkedő csoportra, a vadul ordító, marcangoló, csatát vívó harcosokra. De ez csak ködkép volt, elmosódva, bátortalan remegő elképzelésben.

És Mária halvány lett és minden neszre összerázkódó.

Az ujjonon jött béna harcosok ismét tud-

óvni a kereskedőket a túlhoszu ideig való nyitvatartás hátrányaitól is. Eppen azért kívánatos, hogy a fejlettebb kereskedelemmel bíró városok — mint Debrecen is — a törvény által megengedett módon éljenek a szabályrendeletalkotás jogával.

A debreceni kereskedelmi alkalmazottak egyesülete egyébként erőteljes akciót indított a záróráról szóló szabályrendelet minél előbb való megalkotása dolgában. A kereskedők eddig még nem foglaltak állást semmiféle irányban és így nem tudható, hogy ők milyen mértékű kiterjesztést óhajtják az alkalmazottak esti szabadságának. A tavaszi esti harcok azonban, amelyek tudvalevően a záróra körül dultak, mindenesetre azt sejtetik, hogy a két álláspont összeegyeztetése nem fog simán és baj nélkül menni.

A városok kötvénykibocsátási joga

Lengyel Zoltán a városok bankjáról

A háborus állapot megszűnését követő gazdasági enyhülés elkövetkeztével két nagy feladat hárul a pénzpiacra. Az egyik az államnak mintegy milliárd korona pénzülszükségét ellátni, a másik pedig a magyar városok hitelszükségletét kielégíteni.

A kérdés második része megoldásának egyik mozgatója újabban Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, aki egy nagy városi bank föllállításán fáradozik, melyhez a pénzügyminiszter közreműködésére is számít.

Lengyel Zoltán most végigjárta az országot és érintkezett a városok vezetőivel, a megalapítandó városok bankja ügyében. Utjának eredményéről és a magyar városok hiteligenye körül szerzett tapasztalatáról következőket mondta el egy esti ujság nála járt munkatársának:

— A gazdasági válság a közfigyelmet ráterelte végre a városok hitelügyének kérdésére. A gazdasági válság előkészületlenül ta-

lálta őket, amit súlyosított az, hogy mindannyi város, köztük elsősorban Debrecen, nagy beruházó programot akart megvalósítani, a mely munkát nagyrészt a pénzühiány folytán fönnakadt és körülbelül husz törvényhatósági város küzd abszolút pénzügyi zavarral. — A pénzügyminiszter hajlandónak mutatkozott bizonyos föltétel mellett kötvénykibocsátó jogot nagyobb városoknak engedélyezni. Mire megindult a házalás az egész világon megbizásból, vagy anélkül, ugyszólván egymást taposták le az ügynökök, úgy, hogy a lehetséges kölcsönöket s tönkretették. Az egész ország hitelét és közben a maguk hitelét hosszu időre lerontották, és a külföldi papírtértékesítő pénzcsoportok végleg elzárkóztak Magyarországtól. De céltalan, drága és enyhén kifejezve, pénzügyileg ostoba dolog az egyes városokat a külföldi piacra engedni. Külön-külön egyes városok csak nehéz föltétel mellett kaphatnak pénzt. Debrecen, Kecskemét nem tarthat arra igényt, hogy a papírt vásárló kisémbert a kis kamatozású kötvény után kapkodjon.

— Önként következnek tehát, hogy a kormánynak kell a dolgot kézbe vennie akként, hogy maga bocsátja ki a kötvényt és maga teljesítse az egész világon fönnálló bank-szervezete útján a fizetést. Egységes kötvénytípust kell teremteni az össze magyar városok egyetemleges felelőssége és hitelképessége alapján. Ez a kérdés lényege. Az egyes városi kötvények kibocsátása két módon történhetik: vagy az állam által, akkor a városi kölcsön tulajdonképpen állami kölcsön lesz, de a befolyó pénzt a kormány engedelmé alapján szükségletük arányában az egyes városok kapják és a kisorsolásból és a áradékok fizetéséből eredő kötelezettséget is ők maguk teljesítik. A másik mód az, hogy a városok egy egységes hitelszervezetbe tömörülve, saját, ugynevezett Magyar Városok Kötvénykibocsátó Bankja útján értékesítik és fizetik a papirokat.

— Az állam által kibocsátandó körülbelül 300.000.000 kötvénykölcsön van egvedül hivatva rendezni e sajnálatos és rengeteg kárt okozó helyzetet. Az így kibocsátandó kötvényekből befolyó pénz egy részét, 15.000.000 koronát szükséges lesz a városok bankjának

tak hirt Nagyfejről. Durva, elvadult emberek voltak ezek, kik csak azért hagyták ott a háborút, mert elvesztették kezüket vagy lábukat és így továbbra hasznavehetetlenek lettek. Ezek hozták hírül, hogy már harcban volt a Nagyfej, három véres csatában vett részt. Az egyikben meg is sebesült, hosszu vágást kapott a fejére. A seb azonban már gyógyulóban van és most tovább harcol a Nagyfej.

És Mária könnyes szemekkel dolgozott tovább. Összecsukszott a sirástól, könnyei ráfolytak a munkára és könnyborított szomorú lányfejek jöttek és véresen hörgő férfiak, puha, simító lánykezek, fehér, üdítő kötések és halk, reménykedő, biztató suttozások. Zokogva dolgozott és jöttek mozdulatlan, nagyfejű férfiak, kiknek boltozatos szemöldökivei alatt csukottak a szemek. Remegő türelmetlenség volt, hánykolódó lázas éjszakák, töredezett, cserepes ajkak és sóhajos, lázrózsás arcok. Rongyos férfiak jöttek hiányzó karral, betörött véres koponyával, nagy seborradásokkal és fekete szemüregekkel vándorogva az éjben. Mária letette a tüet és zokogástól rázva kezeibe temette könnyes arcát.

És ekkor egy ép ember jött a táborból. Börlábnak hívták, csak erről a névről ismerték. Ruhája rongyokban lógott le róla, sok otromba fegyvert hozott magával. Vörös szakállá volt és villogó szemei. Arca tele volt seborradásokkal. Együtt harcolt a Nagyfejjel. Börláb sokat zsákmányolt, a lopotat haza hozta, most már itthon marad. Nagyfej izent vele Máriaéknak.

Börláb elment Máriaéhoz, elmondta az üzenetet. Nagyfejnek semmi baja. Az utolsó csata jól sikerült, Nagyfej sokat zsákmányolt. Most már csak egy útközetbe megy és ha ez is sikerül, akkor hazaiön kincsekkel megrakodva.

Mária sirt az örömtől, majd nevetett, marasztalta Börlábot, simogatta és kérte, hogy meséljen el mindent Nagyfejről. Börlábnak dolga volt, de megígérte Máriaéknak, hogy még aznap visszajön és mesél a Nagyfejről.

Mária könnyezve hálálkodott és egyedül maradt örömeivel.

A lelke zsongott. Félénken rejtett nagy remények keltek életre, repdeső várások, bizakodó reménylések. Mária a fehér kereveten ült és mosolygva játszott a sokszínű selyemmel. Nem dolgozott, várta Börlábat, hogy mesét halljon Nagyfej Kerekés Jánosról.

Mária most már hitte, hogy megjön biztosra vette. És arca kipirult az örömtől. A szíve meg gyorsan dobogott. És Mária látta Nagyfej Kerekés Jánost, amint belép az ajtón, hozzá jön, megcsókolja, széles tenyereivel magához huzza és ő hozzásimul, hozzátapad egész testében. A vére gyorsabban futott. Beszaladta egész testét és uralmába vette. Esze elhallgatott, agya nem dolgozott, vére vette át a vezetést. És lefeküdt a kerevetre. Ajkai szétnyíltak, fogai nedvesen csillogtak elő. Remegő lázban várt, nagy csókos, vágyas lázban, hanvatt fekvé, remegve megnyílt combokkal. Jánost várta,

Zacherlin

csakis üvegekben, ahol hirdelmények kifüggesztve

alaptökéjére visszatartani, ehhez körülbelül 5.000.000 korona állami hozzájárulást és legalább 10.000.000 korona külföldi érdekeltséget számítva, egy ilyen alaptökéjű és úgy a párisi, mint a londoni piacon bevezetett odaváló előkelő érdekeltséggel bíró intézet volna hivatva a jövőben mindenkor a városok tőkés szükségletét beszerezni.

Lengyel Zoltán terve még most kerül majd az egyes városok vezetősége és a miniszteriumok elé, amelyeknek tehát csak ezután lesz módjában foglalkozni azzal.

Függetlenségek Désy és ifj. Ugron ellen

Kitört a koalíciós egység

Az Andrássy-párt tudvalevően most próbálkozik meg pártalakítással és hívek szerzésével. Eddig azonban csak kellemetlen tapasztalatokat sikerült szerezniök, azt ugyanis, hogy az ujonnan készülő párt senkinek sem kell s a hívek nem igen akarnak jelentkezni. Így fiaskót vallott Andrássy Gyula gróf az egész országban, Debreczenben is, ahova szintén megérkezett annak idején a pártalakításra hívogató tiszadobi levélke.

Most azonban Marosvásárhelyen, az új pártra toborzó híveivel Andrássy Gyulának a fiaskó mellett az a kellemetlen eset is történt, hogy a függetlenségi párt keményen oda is mondogatott Andrássy vitézeinek. Tegnap ugyanis Désy Zoltán és ifjabb Ugron Gábor utaztak Marosvásárhelyre és igyekeztek Marosvásárhelyen megalakítani az Andrássy-pártot és híveket szerezni ez alakulásnak. Természetesen Désy Zoltán mint levitézlett 48-as hős, a negyvennyolcasok körében igyekezett híveket keresni.

Ngyfej Kerekes Jánost, ki megtér a harcól az ő ölelésére. Rögtön itt lesz és ő magához huzhatja.

A vére volt uralmon és az sürrien, vörösen, vágyakozva keringett benne.

És ekkor jött vissza Börláb. Mária feléje nézett vérrel futott, homályos szemével és remegve sugta:

— János, édes, gyere ide, ölelj meg!
Börláb zsoldos volt. Marcona, elvadult katoná. Sok mindent látott, sok asszonnal volt dolga, nem csodálkozott semmin. Levágta süvegét a földre.

— Ha akarod — én megölelek — és odament Máriához . . .

Szomorú, borús ősz volt, mikor a hulló, zörgő falevelek neszével észrevétlenül lopózik be a halál. A sorvadó fák, hervadó virágok, ködös ónszínű fellegek bus melanchóliája a halál küzködő lelkiismeretének utolsó bus akkordjai. Eljön a zord tél, melynek fagyos leheletében megdermed a lelkiismeret és a halál fázva, suhintva járja útjait, hinti szomorú, sápadt halálvirágait. A sápadt virágok tavasszal nyílnak, égő lázrózsákká duzzadnak és a forró nyárban hervadnak, elmulnak . . .

Mária kerevetén ült, kezeit ölébe eresztette és maga elé meredt. Szomorú napok voltak ezek, piszkos, megfertőzött napok. A lelke volt piszkos Máriának, a lelke meg a teste. Utálta testét, hófehér kezeit, mindenét. Bármihez nyult, bárminek az érintése heves görcsöket váltott ki. Mária hanyattvágódott a kereveten és az undor rázta, remegővé tette egész testében. Sápadt volt

A marosvásárhelyi függetlenségi azonban nem elégedett meg az egyszerű visszautasítással, hanem meg is bélyegezte a toborzókat. Petry Zsigmond a függetlenségi párt vezérfia, aki Kossuth Ferencnek és Justh Gyulának is személyes jóbarátja és mint dús gazdag mészárosmester tehát a városnak is egyik tekintélyes polgára, árulóknak nevezte Désy Zoltánt és ifjabb Ugron Gábort, akik szégyenszemre hagyták abba a pártalakítást.

Akik szerencsétlenségükből üzletet csinálnak

Koldusok, nyomorékok, dologkerülők szövetsége

Ma délben, mintha az amerikai rémdrámák és külvárosi zsánerképek alakjai elevedtek volna meg, hosszú kocsisorban vonultak fel a Szent Anna-utcán a bénák, nyomorékok, istentől elátkozottak szomorú típusai. A rongy és a piszkos volt a dísz, amitől az ekhós szekerek roskadtak s a testi fogyatkozással, mely néha szájalmat, legtöbbször borzongást szül, mintha kérkedni akartak volna ezek a hajótöröttei a teremtésnek. Ennyi nyomor látára szinte jólesően kacagtatta meg az embekeket az egyik szekér bordázata, melyen a „Törley pezsgő” reklámtáblája incelkedett a szemlélővel, mintha egy gnóm alakú talán láttunk volna valami divatos cilindert.

Ezeket az embereket — ne tessék azt hinni, hogy rossz a sorsuk — a mi humanizmusunkra alapított üzleti érzékük hajtotta ide. — Tudták, hogy itt hatalmas gyülekezet készül, adnak-vesznek az emberek, akik a kor cizelláló ereje folytán meghatottan nyitják ki erszényüket, ha egy béna kar, vagy egy törpe törzs mered feléjük. És megértették a kor intő szavát, mely a konkurrencia erejét már ki-

próbálta és a közös cél érdekében szervezkedtek és szövetségi alapon tömörültek. — Egy kasszára dolgoztak valamennyien, csupán az osztzkodás módja tér el az általános szokástól abban, hogy nemcsak személyi arányban, de első sorban a lakhelyi szolgáló kocsik száma szerint részesedtek a zsákmánynál. Amely gyakorlat legjobban a betéti szervezkedés rendszerének felel meg. — Igy Szücs Lajos mondható a nyomorék sereg Krözusának, aki két kocsival, két kintornával és több papagállyal képviselte az emberi kétségbeesést ebben a szomorú csoportban. — Ugyanis a modern koldus, aki üzletszerűen foglalkozik az emberek kizsákmánvolásával, jól ismeri a törvények értelmezését és intencióját. Jól tudja, hogy a városokban már nem igen engedik meg a testi tökéletességre alapított tőkészerzést: a koldulást. Ezért felcsap kintornásnak. Tart egy alkalmazottat, aki tehetetlenségében segíti s egy papagályt, meg egy kintornát, amellyel a hatóság embereinek szemét beköti. Pár lépésre azonban a maga testi fogyatékosságának klientéláját gyakorolja. Természetes, hogy az ilyen csoportok erkölcsi érzéke is éppen olyan fogyatékos, mint a testi szervezete s a legveszedelmesebb rétegét szívják fel a társadalomnak.

Gyakran találunk kisérletükben tolvajokat, betörőket, közveszélyes utonállókat. Igen helyesen tette a debreceni rendőrség, mikor razziaát tartott közöttük és a kétesebb elemeket eltávolította a városból. Így nem lesz több szerencsénk a derék Szücs Lajoshoz, aki fejletlen lábakkal és karral indította volna meg a gyengébb sziveket s akinek két lován, több albrletben tartott nyomorékján, kocsijain és papagályain kívül bucsu-, vásár- és egyéb csoport-alkalmakkor 20—50 korona napi jövedelme van. Érkörtvélyesen adófizető polgár, talán képviselőválasztó is.

Lázár János 74 éves koldus szintén tart maga mellett segédet. Ép, erős, fiatalember ez is, aki gazdájával felesben dolgozik. Az öreg az alkohol munkaképtelenné, bénává tette, most ezt gyümölcsöztesztetik. A város területéről mindkettőjüket kiutasították.

Pisttyák István kintornás szintén béna az egyik kezére. Valószínű, hogy egy ilyen kompánia kötelékébe tartozott, ahonnan idők mul-

Mária, az arca fehér, átlátszó, teste jég hideg. Nem mert gondolni semmire, minden újabb gondolatfoszlány hidegen futott át rajta. A szomorú bűn meg egyre nőtt és fájdalmasan rugódózva fejlődött.

Reményei könnybe fultak, szétfoszlottak. Mennél jobban fejlődött a szive alatt hordott szörnyűség teher, annál bizonyosabbá lett reményeinek lehetetlen volta. A könnyek sürrien folytak végig sápadt arcán és beszívárogtak fájdalmas szívébe.

És egy borzalmas sötét éjjel, amikor kísértetiesen zörögtek a kiszáradt levelek, amikor kiapadt a köny és az eszmélet kinba fult, megszületett a bűnbe vetett szomorú virág. Halva született, nyaka körül tekert véres zsinórral. Mária tébolyodottan sikoltozva lökte el magától . . .

A takaróra meg egy vörös vérfolt került . . .

És ekkor jöttek a halvány, tört napok. Mária dolgozott, sápadtan, fáradtan himzett, hogy János készen találja a takarót. Nehezen ment a munka, Mária gyenge volt, kimerült. Gyakran elmélázott a munka mellett, bánatos szemével messze nézve. Majd hirtelen összerázkódott, magához jött és újra munkához fogott. Órákig válogatott a selymekben. Fehér ujjával halvány, sápadt színeket keresett. A vöröstől irtózott, ha közelébe ért az ujj, undorodva rázkódott össze. Halvány fehér színeket szedett és sápadtan sárgát és tompa rózsaszínűt. Meg látgy nephritizoidet és sugaras zaphirizoidet. És feketét. A sápadt színek összefolytak könnyes szeméi előtt és sápadt babákká lettek, kövér, piciny, öregarcu babákká és

az irtózott vörös szín véres csikot vont a nyakuk körül. Ekkor irtózva rázkódtak össze vékony ujjai és reszketően vonta el kezét a selymek közül.

A színek alatt lappangott valami. Egy elfojtott tompa sikoly. Egy vérbe fulladt gyenge sikoly, ami többé sosem hangozhatik el. A vörös nyomta el a sikolyt, ez csavarodott a kövér, piciny nyakra. — És a szobában minden élt. Az órát tartó Amorok mosolyogtak, az óra élénken, vidáman kegyegett, csak a piciny babák voltak halva és nagy fejfel szomoruan hajlott mellükön összetett két kezükre.

Aztán Mária teljesen kimerült. Fáradt volt a lelke is, üres és hideg. Mária lefeküdt a kerevetre és napokig mozdulatlan maradt.

Ezalatt Nagyfej Kerekes János befeljezte a háborút. Rosszul sikerült. Nagyon bántódott és végül merész dologra határozta magát. Hirtelen akart meggazdagodni. A példa is csábította és ő megpróbálkozott.

És pár nap múlva egy kisebb vidéki városkában függött, nyakánál fogva felakasztva. És cinikusan löttte össze a bokáit, a szél meg fujta hűzést a taktust . . .

Mária azonban semmit sem tudott Nagyfej Kerekes Jánosról. Mária végtelenül fáradt volt, a lelke meg fázott. Nem várt már semmit és nem reményelt semmit. És fogta a büszke tarajos kakast, amibe a tüket tűzködtte, lefeküdt a kerevetre, magára huzta a takarót. Kiszedte az összes tüket és lassan, kinosan, fájdalmas arccal egyenként surta szívébe. Lomhán, szivárogva jött a vér a tük nyomán, majd mind erősebben ömlött és ahogy vörösödött a szive, úgy halvá-

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLETEK:

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz-utca 63.

Telefon szám: Főüzlet 11-57. sz. Flóközlet 732. sz.

tán „önállósította magát”. Szintén professzionátus koldus. Kocsija, lova és több madara, meg egy kintornája van.

Utóljára hagytam Szabó Andrásné, egy gyermekágyban elnyomorodott béna asszonyt, akit tizenöt éves beteg fia huz egy rozoga kordén s aki nemcsak szánalmunkat, de részvétünket is megérdemli. — Férje szintén ágyban fekvő, munkaképtelen egvén. Ezt is egy kalap alá vették az előbbi közveszélyes egvényekkel. Mert a törvény betűi nála is fenforogni látják a kihágást. Pedig ez a szegény asszony inkább védelmet érdemel, mint büntetést. Három beteg ember sorsa nyugszik tehetetlen vállain: az ura, a fia és a maga existenciája. Ha a társadalom nem hozott spártai törvényeket az egészséges faj fenntartása végett, nekünk kell gondoskodnunk az ilyen szerencsétlenek védelméről. Bárha az állhumanizmus semmiképp sem szolgálja az emberi fajfenntartás és tökéletesedés nagyszerű ideálját s én mindaddig, amíg az orvosi tudomány tehetetlen a béna és torzszülöttek gyógyításában s a társadalom és az állam szanatóriumokat állítani nem tud a szerencsétlenek számára: — szívesen követném a spártaiak példáját.

Rokkant embertársainkat azonban gyámolítani és védeni még akkor is kötelességünk, ha a törvény ennek ellenkezőjét írja elő. Ezért megnyugszom a „nyomorékok szövetségére” üldözésében és felemelem szavam az igazi humanizmus nevében Szabó Andrásné üldözése ellen! . . .

Gyulai Zsiga.

— Tisza és Berchtold. Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök, aki tegnap Budapestről ideérkezett, a külügyminisztériumba hajtatott, ahol hosszabb tanácskozást folytatott Berchtold gróf külügyminiszterrel. Tisza István gróf miniszterelnök még az éjjel vissza fog utazni Budapestre. A kiszivárgott hírek szerint a két államférfi a nemzetközi helyzetről tanácskozott hosszasan.

Berchtold gróf külügyminiszter ma délelőtt tizenegy órakor ment a királyhoz, aki magánkihallgatásán fogadta. A kihallgatás háromnegyed egyig tartott.

nyult az arca. Mig egyszerre halotthalvány lett, szemei lecsukódtak és többé nem mozdult Mária.

A Nagyfej meg ott az akasztófán Mária után vágyott. Hetykén verte össze bokáját és leugrott a földre. Megindult hazafelé és csodálatos gyorsasággal érkezett meg Máriához. Odaült melléje a kerevetre, megcsókolta, megsimogatta és belekezdett a takaró olvasásába. Elégedetten olvasta és minden mozzanatnál egy-egy tüt huzott ki Mária szivéből. A sziv halványodott és Mária arca pirosodott, élénkebb lett. A Nagyfej elmerült az olvasásba, közben folyton huzogatta a tüket, úgy hogy már csak két tü maradt Mária halvány szivében. És Mária arca rózsás volt, friss és üde. Ekkor eljutott a Nagyfej a vörös vérfolthoz, az apró kövér kezekhez, a kövér, piciny öregarcu babákhoz.

Nagyfej itt megállt az olvasásban. Döbben nézte a takarót, ijedten, merev pillantással. Indulatok futottak át rajta, rázták, remegtették. Majd nehezen lecsillapodott és arca furcsa mosolyra torzult. Megnézte a rózsás arcu Máriát és fogta a tüket és lassan egyenkint visszatűzködté Mária szivébe. A sziv ismét vérbeborult.

Ekkor a Nagyfej Máriára borította a takarót és kiment az éjszakába. Ép oly tünényes gyorsasággal, mint ahogy ide érkezett, visszament a német városkába, felmászott az akasztófára és nyakát a hurokba téve, a tulajdon két kezével gondosan más-lira kötötte az akasztófa hurkát.

A betűk áldozata

Akit az „olvasmányok” kergettek a halálba

Többször irtunk már arról, milyen veszedelmes hatása van a ponyvaregényeknek és az alsóbb néprétegek izlésére szerkesztett sajtónak a kritikátlan olvasóközönségre. Nem először halljuk a rendőrségi jegyzőkönyvekben, hogy fejletlen intelligenciájú, szűk látókörű emberek mint léptek a bűn és az öngyilkosság útjára azért, mert azt akarták, hogy a nevű legendás történetekben és izléstelenül felépített újságcikkekben szerepeljenek. Most újabb áldozata van ennek a szép hasznót és elterjedtséget jelentő újságrírásnak. Egy jómódú, minden tekintetben kifogástalan, szorgalmas gazda lett öngyilkossá, akinek a lelki egyensúlyát annyira felbillentette egyik debreceni újság közleménye, hogy tegnap reggel a vonat kerekei alá vetette magát, ahol szörnyet halt.

Már tegnap megirtuk annak a tragédiának a történetét, melynek ismeretlen áldozatát a sineken találta összetört tagokkal a rendőrség. Furkó László rendőrőrmester pedig ma reggelre kinyomozta, hogy az illetőt Kiss Istvánnak hívták, 58 éves gazdálkodó és a Busi-utca 6. szám alatt lakott testvéreivel. Állítólag régebben buskomor s egész idejét olvasással töltötte. Évek óta nem távozott esténként lakásáról, ezért tünt föl Zsuzsanna nővéreinek, amikor csütörtökön este hat óra tájt ut ruháját levetette, legrosszabb öltözékével cserélte fel s távozni készült hazulról.

— A kaput csak zárjátok be és a kulcsot vigyétek magatokkal. Aztán távozott. Kiment a vonathoz s a vonat elé vetette magát. Szörnyet halt.

— Régen készült az öngyilkosságra! — mondja nővére. — Az utóbbi időben, ahány öngyilkosságot olvasott az újságban, mindig buskomor lett. Legutóbb pedig ki is vágott egy ilyen újságcikket, mely Horkay Margitka halála alkalmából jelent meg.

— Milyen szép is az efféle! — mondta testvéreinek. Különösen az alcimek hatották meg: „Kézfogás a halállal” stb. Meglátjátok, még rólam is olvastok ebben az újságban. — Beváltotta szavát. Testvérei felismerték hulláját. Kiss István igen jómódú, nőtlen ember volt, mintegy 12000 koronát érő vagyon maradt utána. Hagyatékában megtalálták az általa kivágott s fentebb megjelölt újságcikket is, melyet egyik kedvenc könyvében tartott. Ugy látszik, gyakran olvasgatta, a következő mottóval:

Aki azon busul, hogy fásult a szive,
Utolsó próbára jöjjön ki még ide . . .

Az 1762. számú tehervonat ütötte el.

— A cukorbetegség komoly általános táplálkozási zavar, mert a vizelet cukortartalmu. Cantani tanár, a század egyik legjelentékenyebb diabetes-kutatója, tudományos előadásában mondja: „Cukorbetegemmel, akik szigorú gyógy mód alá vannak vetve, a természetes Ferencz József-keserűvizet kitűnő sikerrel itatom. A Ferencz József-víz éhgyomorral használva, javítja az emésztést és teljesen pótolja a karlsbadi vizeket.” Ebből következik, hogy az ily egvények megtakaríthatják a drága fürdőre való utazás költségeit és orvosi vezetés mellett ugyanazt a sikert a valódi Ferencz József-keserűviz rendszeres használatával saját otthonukban is elérhetik. Ezt a világhírű ásványvizet Buda egyik legrégebb gyógytelephelyén a Ferencz József-forrásokból tisztá, természetes állapotban töltik csakis új, kizárólag használatlan üvegekbe és jobb fűszerkereskedésekben, valamint drogériákban és gyógytárakban minden országban kapható, ahová csak a kultúra eddig eljutott! Óvakodjunk a kuruzsló kuráktól!

Te deum laudamus...

Holnap aláírják a balkáni békét

A balkáni háborúnak vége. A templomokban holnap hálaadó istentiszteleteken mondanak hálát és dicsérik az urat a békét kötő felek. Vagyonban és emberéletben sok ezrekre megy az áldozatok száma. Az elpusztult életet már nem fogja életre kelteni az ünnepi ének. De hát vége a további öldöklésnek: hála istennek.

Hálaadó istentisztelet.

Bukarest, augusztus 9. A békekongressziónak ülése ma végleg véget ért. A békeszerződést holnap aláírják s ezt követően Te deum lesz a templomokban.

Kié legyen Kavalla?

Bukarest, augusztus 9. A kavallai kikötő dolgában úgy állapodtak meg Bulgária és Görögország, hogy a békeszerződésben nem a kavallai kikötőről, hanem a kavallai vonalról beszélnek, amelynek egy részét Kavalla kikötővel Görögország, másik részét pedig Saresabannal Bulgária kapja.

Róma, augusztus 9. Diplomáciai körökben híre jár, hogy a tegnapi nagyköveti reunió a vitás kérdésekben a még megállapítandó pontokat alapijukban szabályozta. Az értekezlet eredménye tehát biztosítva van.

Nincs leszerelés.

Szaloniki, augusztus 9. Itt semmit sem tudnak arról, hogy a teljes leszerelés közel van. Katonai körök inkább tudni vélik, hogy az új területeket további intézkedésig még erősebben meg fogják szállni.

Görögország öröme.

Athén, augusztus 9. Konstantin király táviratilag elrendelte, hogy a Dardanelláktól az Adriai-tengerig minden hadtest a békekötés nagy napját 101 ágyulövessel ünnepelje. A sajtó követeli, hogy a győztes király visszatérése a fővárosba oly pompával történjék, amely megfelel annak a dicsőségnek, amelyet az ország nagy királyának köszönhet.

Athén, augusztus 9. A békekötés 101 ágyulövessel adták tudtul. A főváros utcáit örvendező embertömeg lepte el, mely éljenzi a királyt, a hadsereget. Venizeloszt és Görögországot. Polgárok és katonák ölelkeznek az utcán. A házakat zászlók díszítik és a templomokban szólnak a harangok. Este a várost kivilágították.

Nem kell bolgár uralom!

Szaloniki, augusztus 9. A Kavalla és De-deagacs között levő terület görög lakossága kijelentette, hogy boldogtalannak érzi magát, mert a bolgárok uralma alá került. A görögök tiltakozó táviratot küldtek Konstantin királyhoz és Bukarestbe, és kijelentették, hogy inkább kivándorolnak Görögországba, semhogy bolgár uralom alatt maradjanak.

A porta Drinápolyért.

London, augusztus 9. Konstantinápolyból jelentik a lapoknak: Tegnapi rendkívüli miniszteri tanácskozás ült össze, hogy megállapítsa a porta választát, amelyet a nagyhatalmaknak a drinápolyi kérdésben tett lépésére adni fog. A miniszteri tanácskozáson a kabinet minden tagja részt vett és véleményük megegyezett abban, hogy a porta nem engedhet ebben a kérdésben. A választ a nagyvezér előszóval fogja átadni a nagyköveteknek.

Konstantinápoly, augusztus 9. Itteni politikai körökben nagy feltűnést kelt Nacsevis bolgár meghatalmazott kijelentése, amelyet a

Széchenyi-kávéházban napon ta új műsorral nagy Cabaré-előadás

Fentartott helyek. Szíves pártfogást kérnek ARANYI TESTVÉREK, igazgatók. Fentartott helyek.

Jeun Turque új-török lap szerkesztőjének tett, hogy *Drinápoly matt nem fog új háborút kezdeni.*

A reverendás szatir

Hatvan eltiport lilium

Berlin, augusztus 9. A *Berliner Tagblatt* jelentése szerint a szász csendőrség a cseh határrendőrség közreműködésével már napok óta valóságos hajtóvadást tartott az Érchegeység szakadékjai és sziklái között. Göhren szász-cseh falu plébánosát, egy *Knotch* nevezetű ötven éves papot hajszoltak, de mindhiába, minden verejtékes buzgóságuk eredménytelen maradt: nem tudtak a nyomára akadni *Knotch* plébánosnak, aki számos serdületlen gyerekleány ártatlanságának beszennyezése és elrablása után az Érchegeység utvesztői közé menekült förtelmes bűnének büntetőjogi következményei elől.

Az érchegeységbeli hajtóvadást azzal a valószínűnek tetsző feltevéssel fejezte be a csendőrség, hogy a reverendás szatir egy hozzáférhetetlen és rejtéklarlangban húzódnak meg üldözői elől és mindaddig ott marad, amíg a magával vitt élelmi szereit tartanak s míg az éhség ki nem kényszeríti az odújából.

Igy is történt. *Knotch* plébános tegnap már nem bírta a nélkülözést. Kimerészkedett Komotauba, ahol aztán utólérte végzete: fölismerték és *letartóztatták.*

Göhren falu sulyosan megtévelyedett lelki vezérének liliumtiprásáról következő részleteket hozza egy berlini távirat:

Knotch plébános még négy esztendővel ezelőtt *Oschie* község lelképásztora volt. Szereplésének már az első éveiben többször híre járt annak, hogy *erkölestelen merényleteket követett el fejletlen iskolásleánykák ellen.* — *Knotch* plébános azonban nagy szónoki ügyességgel adta a felháborodást mindig el tudta magáról terelni a vádat, ha pedig már nagyon hangosan beszéltek a bizonyítékok, értette a módját, hogyan kell elaltatni az ébredő vihart.

Nemrégiben azonban már az államügyész fülébe is eljutott *Knotch* plébános cselekedeteinek a híre. A beteg idegzetű pap *vizsgálati fogságba került.* Az őrangyala azonban most sem hagyta cserben: hogy, hogyan, szabadon bocsátották és beszüntették az ellene megindított büntető eljárást. Kiszabadulása után egyházi fenhatósága *Oschie*zből, ahol már nagyon fenyegető volt ellene a hangulat, Göhrenbe helyezte. Az új talajon ujult erővel eb-

redtek fel beteg vágyai. Négy esztendő alatt — amint azt a vizsgálat kétséget kizárólag megállapította — *hatvan 12—14 éves leánykát tett bűnös vére áldozataivá.*

A rendőrség államosítása

Beszélgetés a rendőrfőkapitánnyal

Az utóbbi időben hivatalos és nem hivatalos kommunikációkban egymást érik a nyilatkozatok a vidéki rendőrség államosításáról. Hol itt, hol ott bukkan fel egy-egy, egymástól teljesen eltérő vélemény s bár országsszerte él a köztudatban az államosítás szükségé, sehol biztosat arról nem tudnak. *Rostás István* debreceni rendőrfőkapitány akit évtizedes jóviszony fűz *Pekáry József* miniszteri tanácsoshoz, a rendőri ügyek referenséhez, szintén melegen érdeklődik a kérdés iránt s szabadságidejét is felhasználta, hogy informálódjék az államosítás ügyét illetően. Látogatása eredményéről a „Debreceni Független Ujság” munkatársának szíves volt a következőket mondani:

— Az én impresszióm az, hogy az államosítás pár hó alatt megtörténik. És pedig részleges alakban. Vagyis a nagyobb vidéki gócpontok rendőrségét veszi át elsősorban az állam, ahol kerületi főkapitányságok lesznek, melynek hatásköre a közelébe eső perifériákra terjedne ki.

— Debrecen szintén kerületi székhely lesz?

— Azt hiszem. *Pekáry* ugyanis kijelentette, hogy szeptember végén, vagy október elején Debrecenbe jön s itt szerez közvetlen tapasztalatot a rendőrség mai állapotáról, létszámáról és beosztásáról. Bár ez már egy régebbi miniszteri rendelet alapján elkészítettem a statisztikát és működési tervemet, sőt észrevételeimet is megtettem.

— Főkapitány ur impresszió szerint a mai teljes hatáskör átmege állami intézésbe?

— Ugy tudom, hogy nem. A közigazgatás keretébe tartozó ügyek visszautaltatnak városi kezelésbe. A tisztviselők egy része szintén a város státusába megy vissza. A visszautalt ügyeket pedig az újonnan létesítendő kerületi előjáróságok intézik, éppen úgy, mint a fővárosban.

— Mikorra várható mégis az államosítás?

— Féléven belül impresszióm szerint feltétlenül elkövetkezik. A minisztériumban ugyanis annyira előhaladtak a munkálatok, hogy akár holnap megkezdhetik az átszervezést.

Még a legújabb miniszteri rendelet: az emberkereskedelem korlátozása végett alkotott 1908. évi 36. t.-c. végrehajtására vonatkozó utasítás iránt érdeklődtem:

— Én már két előtt felterjesztést intéztem a tanácshoz, hogy szorgalmazza a rendeletnek más városokban való lelkiismeretes kezelését s írjon fel a belügyminiszter-

hez. Megtörtént-e, nem tudom. Annyit azonban mondhatok, hogy Debrecenben a mulatóhelyek alkalmazottai szabadon rendelkeznek magukkal s akkor távoznak onnan, amikor jól esik nekik. Ezért vissza is hanyatlott itt sok mulató, mert a tulajdonosok nem kockáztatták a vételárat, amely tetemes összeget tesz ki, azért, hogy holnap a távozó leánnyal az is elveszen.

Nem ártana, ha néhány hirhede debreceni „Cabaretben” is razzia tarna a rendőrség, mert éppen az elmúlt napokban igen szomorú levelet találtunk az egyik nagyváradi lapban, amely az itt uralkodó förtelmes állapotokkal foglalkozott.

(gy. zs.)

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap a vásárra való tekintettel a református templomokban a szokás szerint, teologus ifjak fogják az istentiszteletet tartani.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet *Peér P. Sándor* s. lelkész végzi.

— **A király születésnapja.** Minden esztendőben nagy szeretettel szokta megünnepelni Debrecen városa hivatalosan is a király születése napjának évfordulóját. Az idei ünnepségekre *Kovács József* polgármester a következő értesítést bocsátotta ki:

Debrecen szab. királyi város polgármesterétől

2835/1913. eln.

Értesítés.

Ő FELSÉGE ELSŐ FERENCZ JÓZSEF apostoli királyunk születésének ez évi évfordulati napján.

folyó augusztus hó 18-án

hétfőn, a reformátusok nagytemplomában reggel 8, a római katolikusok templomában reggel 9, a görög katolikusok templomában reggel 8, az ágost hitv. evang. templomban délelőtt 10, és az izraelita templomban (Deák Ferenc-utca) délelőtt 10 órakor hálaadó istentiszteletek tartanak, amiről tisztelettel értesítem.

Gyülekezés a városháza közgyűlési termében reggel 7 és fél órakor.

Debrecen, 1913. augusztus 9.

Kovács József,
polgármester.

Az istentiszteleteken a tanács tagjai diszmagyarban vesznek részt.

— **Hajdumegye júliusban.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hó 11-én, hétfőn délelőtt 9 órakor tartja meg rendes havi ülését, melyen az egyes szakelődők számolnak be a vármegye közigazgatásának július havi mentéről.

Biomaláta. Biomalz

Kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mind azok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

— **Heltai főpolgármester betegsége.** Ischlből táviratozzák: A nagybeteg Heltai Ferenc dr. főpolgármester állapotáról ma délelőtti ismét kevés jót mondanak az ischli hírek. Reggel kilenc órakor dr. Mayer kormánytanácsos és dr. Ladányi, a nagybeteg kezelőorvosai a következő bulletint adták ki:

„A beteg az éjszakát nyugodtabban töltötte. Táplálékfelvétel minimális. A betegségi processzus terjed, a beteg nagyon gyöngé.”

A délelőtti folyamán, mint értesülünk, a beteg folyton aludt és egyre gyöngül. A budapesti Concordia betegsegélyző egyesület imaházában ma dr. Leopold főkántor imát mondott Heltai főpolgármester egészségéért. A főpolgármester apja éveken át főorvosa volt a betegsegélyző egyesületnek.

— **Szinnyei József meghalt.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy idősebb Szinnyei József, a Nemzeti Múzeum osztályigazgatója, az ismert nevű filológus ma délelőtti féltenegy órakor 83 éves korában meghalt. Szinnyeiék a nevét különösen Magyar Irók Élete és Munkái című műve tette ismertté; ezt a nagykiterjedésű vállalatot, amelyben mindenkinek az életéről megemlékezett, akinek magyar nyelven valaha is egy sora nyomtatva látott napvilágot, egészen a legutolsó időkig szerkesztette, befejezéséhez éppen csak az utolsó két füzet hiányzott, midőn az öreg ur betegeskedni kezdett. Tüdőgyulladás lepte meg, és kezelőorvosa előtt nyilvánvaló volt, hogy az öreg ur elgyengült szervezete nem fog megbirkózni a betegséggel. Táviratilag hívták hozzá fiait, ifjabb Szinnyei Józsefet és Szinnyei Ferenc magántanárt.

— **Megszűnt a temesszigeti kolera.** Temesvárról jelenti tudósítónk: Napok óta nem érkezett újabb koleragyanus megbetegedésről hír a vármegyei főorvosi hivatalhoz és így alapos a feltevés, hogy a veszedelmes ragályt végképen sikerült elfojtani. A hatósági óvintézkedések gyors foganatosításának köszönhető első sorban, hogy a ragály nem tudott pusztító útjában továbbterjedni. Ha ezen a héten nem fordul elő újabb megbetegedés, akkor a jövő héten Temessziget községet hatóságilag koleramentesnek fogják kijelenteni. A legutóbb megbetegedett Zzurcs Zsivkó és Konstantin Angelina veszélyen kívül vannak, mindketten teljesen felépültek és nem valószínű, hogy kolerában szenvedtek volna. A temesszigeti kolerának összesen négy halottja van és egy esetben a vizsgálat kétségtelenül megállapította az ázsiai kolerát. Hollaender Hugó dr. egészségügyi felügyelő a községben tartózkodik.

— **Nagy vasúti katasztrófa.** Londonból táviratozzák: A tegnap esti expressvonatba, amely Londonból Wymouthba ment, Yeovin állomás mellett beleszaladt egy rendező lokomotív. Ezen az állomáson az expressz gépe vizet vesz s mindössze néhány percig áll. Ekkor történt a katasztrófa. Az utolsó kocsi darabokra törték. Fáklyák világánál dolgoztak a mentők és hajnalig két holttestet és hat súlyosan sebesültet szedtek ki a romok alól. A könnyebben sebesültek száma igen nagy.

— **Az Uránus (Korona-passage)** mai műsora. 1. Colombó látképe, színes természeti felvétel. 2. Szerelmi csalódás, drámai jelenet. 3. Pali mint költőtanácsos, kacagtató bohózat. 4. Az az átkozott pénz, amerikai életkép. 5. A kicsi nő és a nagy férj, humoros jelenet. 6. A tigris karmai, amerikai dráma. 7. Pali billiárdozik, nevetető. 8. Pénz és becsület, drámai színiáték a modern életből, 2 felvonásban. Előadás este 6 órától Folytonos bemenet. Rendes helyáradak. E kiváló műsor ma utoljára látható.

— **Hogy történik a súlyos baleset?** A villanytelep igazgatósága ma délelőtti átiratolt intézett a debreceni rendőrséghez, melyben tipikus példával illusztrálja, hogyan történnek a súlyos balesetek. Hiába van kiírva valamennyi villamososzlopra az intés, a vezeték érintése is halált okoz. Akadnak vakmerő egyének, akik még mindig a villamosáramot választják játéktárgyul. Így Mikulás Gábor napszámos is, aki a Bika-szálló építkezésénél volt alkalmazva, az elmúlt napokban egy vasdrótot dobott fel a vezetékre, úgy hogy a környéken menten rövidzárlat támadt. Hogy a rövidzárlat valakiben kárt nem tett, csak a véletlennek köszönhető, mert a drót fennakadt a vezetékeken, így csak a telepnek támadt a veszélyes játékából 100 korona kára. A napszámos ellen a rendőrség eljárást indított.

— **Eljegyzés.** Papp Esztikét, Papp János törvényszéki alkalmazott bájos leányát eljegyezte Juhász József. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Koleraeset Titelben.** Titelből táviratozzák: A Guttman és Frank újvidéki nagyvállalkozó cég Nera nevű propellerén, amint „Az Est” tegnapi számában megírta, Stanjin Szvetozár hajómunkás koleragyanus tünetek között megbetegedett. Ma hivatalosan megállapították, hogy a munkás ázsiai kolerában betegedett meg. Dr. Dosvég Lajos közegészségügyi felügyelő Titelre utazott.

— **Hivatalvesztésre ítélt pap és tanító.** Pápáról jelenti: Tegnap ült össze Pápan a ref. egyházmegyei fegyelmi bíróság, hogy ítéletet mondjon egy fegyelmi ügyben, melyben Jakab István rédei református lelkész és egy szintén rédei tanító szerepeltek vádlottakként. A Jakab István ellen emelt vád nem kevesebb, mint 41 pontból állott, amelyek között igen súlyos természetű vádak is foglaltattak, mint például erkölcstelen üzemek, az egyházközség vagyonával való visszaélés és a papi funkciók nem teljesítése. Ezek közül nem egy a polgári bíróság előtt is szerepelt. Sokkal kisebb és enyhébb büne volt azonban a tanítóé, mely egyedül abból állott, hogy Réde községben egy odaváló, állítólag rossz utra tévedt leányt paradicsomi kosztümben lefotografált. A tárgyalás során, mely zárt ajtó mögött folyt, a vádat dr. Molnár Imre egyházmegyei ügyész képviselte, a Jakab István ellen emelt vádat az egyházi bíróság mind beigazoltának találta s a bűnös rédei papot felelősség kizárásával jogerősen hivatalvesztésre ítélte s állásától nyomban megfosztotta. Ugyancsak hivatalvesztésre ítélte a tanítót is, a vádat képviselő ügyész azonban — ami szokatlan — az ítélet súlyosságát ellenfelebbézt jelentett be, mert a tanító soha fegyelmi vétséget még nem követett el s így csak feddésre lett volna ítélendő.

— **Iskolás leányok és fiúk** részére kész fehérneműk matracok, paplanok, takarók. **Intézeti fehérnemű** az összes internátusokba előírás szerint **Kardos Lászlónál**, Kossuth-utca 9.

12.- K Egységár.

CITY GIPÖK
PIAC-UTCA 40.

Egységár 16.- K

— **Állat az emberben.** A debreceni rendőrség ma délelőtti letartóztatta Fogelberger Ignác 48 éves cipészegédet, aki egy nyolc éves leánygyermeket Hapák Erzsébetet megfertőzte. A gyermek gondozás végett volt Fogelbergeréknél, akiktől pár nap előtt ment el: beteg. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kis Erzsébetet a cipész inficiálta. A rendőrség ennek alapján nevezett letartóztatta Fogelberger, aki nős ember, beismerte tettét, mikor azonban indokait kérdezték, cinikusan mondta:

— Férfi vagyok, aki nem tudok uralkodni a véremen!

A rendőrség átkísértette az ügyész-séghez.

— **Láthatatlan repülőgép.** Pétervárról táviratozzák: Gacsinában magasrangu katonatisztek által álló bizottság előtt kipróbálták az új Lebedeux-féle aeroplánt, amelynek katonai szempontból az a mérhetetlen előnye van, hogy szinte teljesen láthatatlan. Ha kétháromszáz méter magasságban röpköd, olyan, mint egy óriási légy. A repülőgép szárnyait átlátszó anyagból készítették, a bordák szürke, nem fényes alumíniumból, tehát aránylag csekély magasságban már láthatatlanok. A kísérlet olyan fényesen bevált, hogy az orosz hadügyminiszterium megvásárolta a repülőgépet és már használni fogják a legközelebbi nagy hadgyakorlatokon, amelyeken a cár is meg fog jelenni.

— **A vásárra való tekintettel** az Uránus nyári-színház ma reggel 9 órától tart előadást, folytonos bemenettel. Minden belépő nyereségmentes. Gyönyörű mozgókép-műsor. Este 8 óráig mérsékelt leszállított helyáradak, azontul rendes olcsó belépő-díjak. A 9 órai műsorban szerepelnek Kassai Károly, L. Farkas Pál, Márkus József, Zobel Elza, Schott Rózsai és Szegedi Mancsi. Szinre kerül a „Ripacsok” 1 felvonásos kacagtató bohózat. Hétfőn teljesen új műsor.

— **Hamis mérlegek.** Nyiregyházáról jelenti tudósítónk: A debreceni állami mértékhiitelesítő hivatal Garai J. Imre állami mértékhiitelesítőt küldte ki, hogy a szabocs-vármegyei mérlegeket megvizsgálja. A mértékhiitelesítő a nyiregyházai rendőrség egyik detektívjével ellenőrző körutra indult és felháborítón megdöbbenő visszaéléseknek jöttek nyomára. Nyiregyházán különböző üzletekben ötvenegy hamis súlyt és egy mérleget koboztak el, amelynek egy része sohasem volt hitelesítve, más része pedig hiányos volt. Az elkobzott súlyok között akadnak olyanok is, amelyeknek a fele hiányzott s ily módon a vevők hat-hét dekagrammal állandóan károsodtak.

— **Fogászati rendelésem** is a Simonffy-utca 7. sz. alatti „Vizgyógyintézet”-be helyeztem át. Dr. Szász Adolf.

— **Akik önmaguknak gyűjtenek.** Hajdusoboszlóról jelenti nekünk: A csendőrség tegnap letartóztatta Grünwald Sándor tényleges állományú katonát, aki itt nyolc heti szabadságon volt s ezalatt úgy Szoboszlón, mint Püspökladányban István nevű öccsével, hamis bizonyítványokkal, könyöradományokat gyűjtöttek. A pénzt aztán saját céljaikra használták fel. Mindkettőjüket az illetékes hatóságnak adták át további eljárás végett. Grünwald Sándor felett a katonai hatóság, öccse fölött pedig a debreceni kir. törvényszék fog itélkezni.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

Hasznos tudnivaló, hogy vasutasoknak fényképes igazolványhoz szükséges :: ::
fényképet 1 koronába számitja
Balkányi Antal fényképész, Piac-u. 46. (Békés Lajos mellett).

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

NESTLÉ FÉLÉ

régbevált **GYERMEKLISZT**
PRÓBADOBOZT INGYEN KÜLD!
HENRI NESTLÉ, WIEN, I. BIBERSTRASSE 31.

— **Értesítés.** Tisztelettel hozom tudomására az igen t. szülőknek, hogy a tanulóknak évről-évre való szaporodása arra készítette az igazgatóságot, hogy a debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolát Arany János-utca 18. szám alól Csapó-utca 58. sz. alá helyezze át, hol tágas — 11 méteres tanterem — és minden tekintetben megfelelő helyiségek fognak a tanulók rendelkezésére állani. Székely Simon, polg. fiúisk. igazgató.

— **Vadállattá fette az alkohol.** Kolozsvárról jelentik: Ferenczy Béla lakatossegéd rabiátus, verekedő természete miatt gyakran került már a rendőrség elé s különösen ha részeg, féktelen természete nem ismer törvényt. Tegnap az alkohol valósággal megvadította s öreg szüleinek fejszével ment neki, hogy pénzt zsaroljon ki belőlük. Ferenczynek tegnap reggel kellett volna valami kihágásért reárott büntetését megkezdeni s miután önként nem jelent meg, elővezetés végett két rendőr ment ki érte a Zug-utcai lakására. Mikor a rendőrök Ferenczy lakásához közel értek, kétségbeesett sikoltozás ütötte meg fülküket. A segélykiáltások Ferenczy lakásából hatoltak ki az utcára. A rendőrök rohantak a házba, ahol Ferenczy Béla egy hatalmas fejszével üldözte az udvaron keresztül szüleit.

— **Ha pénzt nem adtok, megöllek titeket!** — ordította az emberi érzésekből kivetkőzött fiú s ha a rendőrök rá nem ugranak s a fejszét ki nem csavarják a kezéből, végrehajtja fenyegetődzését. A dühöngő Ferenczyt Marinka kapitány megvizsgáltatta Szombathelyi Gábor tiszti orvossal, aki a fiú elmebeli állapotának az elmegyógyintézet megfigyelő osztályán helyezte el.

— **Csak Török-pezsögöt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

— **Ingyenes helyek betöltése az izr. Diák-otthonban.** A Burger D. József hitk. titkár tulajdonát tevő és Margócsy Emil tanulmányi igazgató vezetése alatt álló izr. fiúinternátus (Diák-otthon) tudvalevőleg két ingyenes helyre pályázatot hirdetett. A beérkezett pályázatok fölött a napokban döntött az igazgatóság. Az egyik ingyenes helyet Römer Artur V. osztályos főgimnáziumi tanuló Gyöngyösről, a másik ingyenes helyet Láng Mór alsó oszt. kereskedelmi iskolai tanuló Bustyaházáról nyerte el. Ezenfelül 10 kiválóbb előmeneteli pályázó összesen 2800 kor. kedvezményben részesített.

— **Mentze Henrik újdonságok áruháza,** a legolcsóbb beszerzési forrás. Piac-utca 38. szám, disznúáru, gyermekjáték- és háztartási cikkekben.

— **Gyönyörű kalap és uri divat újdonságok** Frank Testvéreknél, az új megyeháza mellett.

— **Fajborok palackozva literenként kaphatók** Szabó Lajos fiai cégnél.

PIGNICZKY ISTVÁN

CHRONOMETER és MŰÓRÁS

a szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt. Csakis szolid, finom

órák raktára
Csapó- és Vár-utca
sarok, a Zenedével szemben.

Üzletáthelyezés miatt

a raktáron levő összes cikkek, u. m.: felöltők, pongyolák, costümök, aljak és bluzok, valamint selyem-, gummi- és lüszterköpenyek mélyen leszállított árban

szerezhetők be

HALMÁGYI SÁMUEL

16- és fióktületeiben, Piac-utca 47. és 32. szám.

— **Előleges jelentés.** A közeledő iskolai szezóra, amelyre ez idényben teliesen újonnan rendezem be, a gyermekruha-osztályt, komplett raktár lesz, leányka és fiú fehérnemű, harisnya, szövet- és mosóruhák, ruhákban és kabátokban divat különlegességek, teljes gyermek (inézeti) kelengyék, méret szerint, a legpontosabban lesznek előállítva, a legizlésebben és a legjobb anyagból. Vidéki érdeklődésre készséggel válaszolunk és felvilágosítást adunk, kívánatra mintákat ármegjelöléssel szívesen küldünk. **Reichmann** divat-áruháza, Debrecen, Piac-utca 85 sz. (Royal-kávéházzal szemben).

— **Rendőri hírek.** Kurcz Dávidné József kir. herceg-utca 26. szám alatti lakos ma délelőtt megjelent a rendőrségen, ahol elmondta, hogy f. hó 6. óta lakásuk zárva volt, mikor ma délelőtt szét akart nézni benne, észrevette, hogy tolvajok jártak abban. Székelynéit felfeszegetve találta, azokból több férfi-ruha és érték tárgy hiányzik. A kár összegét még megállapítani ez időszert nem tudja. — **Kiss András** Csap-utca 15. sz. alatti lakos szobafestő-segéd bejelenti, hogy múlt hó 30-án Nagy Mária nevű 25 éves felesége eltűnt, nyomozást kéri. A rendőrség az intézkedést folyamatba tette.

— **Razzia.** A debreceni rendőrség szombat éjjel ismételten razzit tartott a város területén. Ez alkalommal mintegy 10—12 egyént állítottak elő, kik közül négyet felügyelet alá vettek, a többit igazolás után szabadlábra helyezték.

Mindennapi gondja

a háziasszonynak,

hogy a legnagyobb takarékoság mellett erőteljesen és jól főzzön. Ezt a gondot onyhitja

MAGGI kocka
(kész húsleves)

dbja 5 f.

Minden kocka — csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve — egy tányér igen finom húsleves ad, mely a legjobb háziak készített húslevesnek semmiben sem áll mögötte és éppúgy használható, mint emez.

A bevásárlásnál figyeljünk a valódiságot szavatoló jelekre: a MAGGI névre és a keresztcsillag védjegyre.

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

PELEY IMRE

temetkezési intézete
BÁDOGOS-U. 6. KENYÉRPIAC.

Halotti árucikkeim

bárkinél a legolcsóbbak és legmegfelelőbbek, ugyszintén saját készítményű **sírkoszorúim** szép kivitelűek, melyet már nagyon sokan elismernek és azokat saját árban bocsáthatom a mélyen tisztelt gyászoló felek rendelkezésére. A szakmában nagyon sok olyan van, amit sajátkezűleg elvégezhetek; ez is igazolja, hogy olcsóbban árulhatok, mint, aki drága pénzért készített. Elvem szolid alapon való kiszolgálás!

— **Intézeti fehérneműk** fiúk és leányok részére Szabó Lajos fiainál.

— **A Nemzeti-kávéházban** minden nap kabaret-előadás tartatik új női tagok közreműködése mellett. Egész éjjel nyitva, reggelig cigányzene. Szolid árak.

— **A vásárló közönség** szives figyelmét felhívom, hogy az előre haladott idény miatt az összes raktáron lévő szalma és panama kalapokat 20% árengedménnyel kiárusítom kiváló tisztelettel. Frank Imre uri-divat üzlete a Dréher-sörccsarnok mellett.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos, ismét rendel Debreczenben f. hó 15-én, pénteken egész nap és szombaton, 16-án d. e. 11 óráig, Darabos-utca 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségekre számosan látogatják a sikeres gyógytársról híres orvost.

Legjobb arany, ezüst és fém férfi és női

ÓRÁK

jótállással

Kurián Gyula órásnál. Debrecen, Piac-u. 42.

Színház

* **Aki az utódjához szerződött.** Thury Elemér, akinek igazgatói vállalkozása balul ütött ki, immár megvizsgáltódott és feleségével, Csige Böskével Polgár Károly pozsony-kaposvár-sopron-szombathely-umei színházhoz szerződött, akinek egyelőre ezek az állomásai. Sok száz színész és színésznő van szerződés nélkül és egy igazgatónak most ennyi állomása van. Kaposvárról még nem mondott le a pozsonyi direktor, a fiumei Fenice színház építése pedig, melyben Polgár színtársulata játszani fog, még ezen évben befejezést nyer, ez pedig megilleti a pozsonyi, szerencsés körülmények között levő színházgatót, akinek talán még sok is lesz ennyi állomás.

* **Az Apollóban** ma látható utóliára az alábbi műsor: „A kiérdemelt boldogság” színmű 2 felv. — „A másolat” vigjáték 1 felv. „Nordisk” képek. — „Nem mind arany, ami fénylik” színmű. — „A kis állatvédő” vigjáték. — „A bohóc” életkép. — „Cherry Karton” természetű. — „Dánia festői vidéke” tájkép. — Rendes árak, kedvezményes jegyek nem érvényesek! — Előadások 3 és 5 órakor fél helyárrakkal; este 7 és 9 órakor rendes árak! Holnap új műsor!

* Ha jól és olcsó akar mulatni jöjjön el az Apolloba! Kellemes, hűvös levegő!

* Debreczen legnagyobb és legkényelmesebb mozgószínházában, az Apolloban szellős, hűvös levegő van állandóan!

* Az Apolloban 3 és 5 óraker fél helyárák mellett nézheti meg az esti remek műsort.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Uj joggyakornok. A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Foltin Endre dr. nyiregyházi lakos ügyvédjelöltet a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

§ Bünyügi főtárgyalások. A debreceni kir. törvényszék mint büntető bíróság előtt a jövő hét folyamán a következő tárgyalások tartatnak: Augusztus 11-én Horváth Antal gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétsége. Szathmáry Sándor család bűntette.

Augusztus 13-án: Nemes István vétkes bukás vétsége.

Augusztus 16-án: Kállay Ferenczné lopás büntette. Kozma Mihály és társa súlyos testisértes büntette.

UJDONSÁGOK

Őszi raglanokban

!!! naponta érkeznek !!!

HALMÁGYI SÁMUEL

47 női- és leányfelöltők nagyruházaiban, 32

PIAC-UTCA

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	825
Ostirák hitel	828
Árnyalékos koronajáradék	82
Államvasút	704.50
Jelzálogbank	417
Rimamurányi	688.50
Salgótarjáni	758
Köszöri vasút	642.25

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 3/4 % London 4 3/4 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szara E. (Strasser és Közig) debr. bismományos távirati jelölésére	
Busa májusra	11.42
„ júliusra	11.92
1913. okt.	8.87
Rózsa októberre	8.31
„ júliusra	8.15
Zab októberre	8.11
„ júliusra	7.41
Tengori 1913. év júliusra	
aug.	
Készára 5-tel magasabb.	

Cégváltozások

a debreceni törvényszék területén

I. Egyéni cégek.

Reich Hermann hajduböszörményi cég megszűnt.
Sztudinka Olivér debreceni cég megszűnt.

II. Társas cégek.

Klein Testvérek debreceni bórkereskedők bejegyeztettek. Közkereseti társaság. Tagjai Klein Mina és Klein Hermann.

Köntösgáti téglagyár r.-t. Miskolczy Lajos igazgatósági tag bejegyeztetett. Kelen Jenő töröltetett.

Tiszacsegei gőzfűrészes és őrlőmalom r.-t. Gerő Henrik igazgatósági tag cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett.

Vértési fogyasztási és értékesítő szövetkezet Kiss Sándor igazgatósági tag bejegyeztetett, Kiss György töröltetett.

Weisbrunner R. és társa Weissenberg Vilmos.

Debreceni közkereseti társaság, bejegyeztetett. — Tagjai: Weisbrunn Rózsa és Weissenberg Vilmos. Cégvezető Weisbrunn Sámuel.

Tiszavidéki Hitelszövetkezet köteleke m. sz. Verzár Kálmán, Wessprémy Zoltán és Radó Adolf igazgatósági tagok bejegyeztettek, Wíder Gyula töröltetett.

Telefon 945. :::: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

Igen olcsón beszerezhető SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaék olcsón kaphatók.

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevű értéktelen utánzatok visszautasítandók! Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, n-Hussowitz.

Mit kiabál?

MÁGNÁS
CIPÓKRÉM
Minősége kitűnő
puhit, tisztít
fényesít.

Gyártja: HERCZEG és GEIGER
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Bőrtisztatlanságokat

mint bőrtöréseket, pörseéseket, hájfényt, érdes és feltöredezett testbőrt megszüntet ...

mely a kátrányt gyógyhatású alkatrészeit elszigetelve és a szagos, színező és ragasztó alkatrészeketől mentesítve, tartalmazza és a gráci dermatológiai klinika megfigyelései szerint hatásosabb, mint az officinális kátrányeművek.

Alkalmazható leginkább mint

folyékony Pinosol-szappan (1 K és 2 K 50 filléres palackokban hosszantartó készlet)

Aki pedig megszokásból a szilárd szappant előnyben részesíti, használjon

Pinosol-Boraxszappant (80 fillér) vagy Pinosol-

kénestejszappant (90 fillér).

Bőrbajok és kiütések ellen az orvosok a szilárd 10%-os Pinosolszappant ajánlják (90 fillér).

Bővebbet a szappanokhoz csatolt ismertetés nyújt.

Fejmosásokhoz, hajhullás, korpásodás stb ellen a folyékony Pinosol-hajszappan szolgál, 1 koronás és 2 korona 50 filléres palackokban (hosszantartó készlet).

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerkereskedésekben.

Pinosolwerke G. Hell & Comp., Troppan

Wien, I., Helfferstorferstrasse 11.

Debreceni raktár: Központi drogériában Rex Ferenc és Társánál.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdu vármegye :::: szállítói ::::

DEBRECZEN,

Kistemplom- :::: bazár ::::

FÜRDŐRUHÁK, KALAPOK, CZIPÓK

NYÁRI PAPANOK,

Dörzs törülközők

!!! óriási választékban !!!

! ÉRTESETÉS !

Liszt-, korpá-, tengeri- és zab-nagyraktár.

Telefon 294

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a Darvas Miksa fűszer-, liszt- és csemegeüzletét átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően újonnan berendeztem. Főtörökvésem azon lesz, hogy a vevőközönséget mint ezeltt, úgy ezután is minden tekintetben pontosan és jól kiszolgáljam. Becses pártfogást kérek

SZILÁGYI GÁBOR

fűszer- és csemegekereskedő

Debreczen, Teleky-utca 104. :: Petőfi-tér sarkán.

997—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 4179—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint dr. Spieler Ignác részére lakostól 52 kor. 80 fillér tőke, ennek 1912. év július hó 20. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 39 kor. 88 fill. perköltés erejéig 1912. évi november hó 29-én bíróilag lefoglalt és 650 koronára becsült házi butorokból álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 18-án délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Piac-u. 24—26. sz. alatti városi bérházban megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik Debreczen, 1913. évi július hó 24-én. **Gál Vilmos**, bírói kiküldött.

Elismert legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is. Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

1384 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3771—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Eduard Weisz részére lakostól 457 korona 73 fillér tőke, ennek 1913. év május hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 126 kor. 72 fillér perköltés erejéig 1913. évi június hó 23-án bíróilag felülfoglalt és 1680 koronára becsült butorok- és deszkákból álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 12-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Rákóczy-u. 6. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik Debreczen, 1913. évi július hó 20-án. **Gál Vilmos**, bírói kiküldött.

VEVŐINK szóbeli értesítéséből, valamint hozzánk érkezett levelekből azt látjuk, hogy cégünket többszörösen a Haas Lipót (Haas-Linoleum) céggel tévesztik össze. Hogy ennek úgy a két cég, valamint vevőnk érdekében elejét vegyük, kénytelenek vagyunk figyelmeztetni, hogy cégünk szóhangzása a következő:

„HAAS FÜLÖP és FIAI“

mely a helybeli **HAAS LIPÓT** céggel nem azonos és azzal semminemű vonatkozásban nem áll.

A mi cégünk tudvalevőleg **gyári cég** (gyárak Sopronban és Ebergassingban) és azon helyzetben van, hogy a legjutányosabb gyári árakkal szolgáljon.

Szőnyegek
Ágyelők
Futószőnyegek
Átvetők

Keleti szőnyegek
Asztal- és ágyterítők
Függönyök
Lábtörölők

Flanelltakarók
Teveszörtakarók
Butorszövetek
Kecskebőrök stb.

mindenkor a legnagyobb választékban és minden árban raktáron vannak, minélfogva szükséglet esetén a nagyérdemű közönség szives látogatását kérjük.

Tisztelettel

HAAS FÜLÖP és FIAI
Debreczen, Piacz-utca 59. sz.
(Kaszanyitzky mellett.) Telefonszám 560.

Földmunkához

80 darab vasbillenőkocsi olcsón eladó.

Kérdezősködések „Vasuti anyag 500“ jellege alatt Blockner J. Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. s irodájába intézendők.

::MEZŐGAZDASÁG::

részére 3 kilométer **hordozható vágány** váltókkal és kocikkal együtt — repa-szállításra is alkalmas — **eladó** vagy **bérbeadó**. Kérdezősködések „Olcsó 1000“ jellege alatt **MOSSE RUDOLF BUDAPEST**,!!!! hirdetőjébe kéretnek. !!!!

Aki jól és olcsón akar venni okvetlenül forduljon bizalommal

DÉNES B. BETÉTI TÁRSASÁGHOZ

Krátky J., Prerai mótros cséplőgépgyár, „Waterloo“ eredeti amerikai benzínmotorok, **DÉNES-féle benzol-lokomobílok** kizárólagos vezérképviselőjéhez

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15

hol állandó raktáron, szállításra készen állanak és üzemben lesznek bemutatva a legkülönbözőbb nagyságú motorok, cséplőkészletek.

Szecska-vágók, malmok, ekék, vetőgépek, aratógépek, stb. gazdaságban szükséges szerszámok. **Képes árjegyzékünk ingyenes.**

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/I. y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden **gyógy-szertárban és drogueriában**: Csakis „**Bartilla fogvil.**“ kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből sze-
deit minden szó 10
fill. Apró hirdetések
előfizetendők. :::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.
Jelleg leveleket
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadóhivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelleg leveleket a hirdetés száma is kéri.

Zsuzsi
ugyis jó. Szerencse, hogy alkalmazkodni tudok. A dolog igen egyszerű, nincs — van, hát nincs van. Lesz az még másképp is. Tudok várni. Azért csak folytatás, majd meglátjuk, mi lesz belőle; mindenestre dicsérem jó szívedet. Samu. 576

Kókrubas
fehér nagy szalmakalapos kisleánykától felszólításomra nem kaptam választ. Kérem még egyszer, hogy értesítsen. „Komoly hivatalnok” kiadóhivatal. 577

Tanáró
nővéremet, — csinos, művelt, 23 éves, — kinek 3000 korona évi jövedelme van, itt Debreczenben egy hasonló állásban lévő nyugdíjkepes egyénhez vagy hivatalnokhoz, avagy állásának megfelelő úri emberhez férjhez óhajtanám adni. Leveleket „Tanáró” jelleg alatt e lap kiadóhivatala továbbítja. 474

Komoly hivatalnok
czimre levél van a kiadóhivatalban. 593

Bakfi
levelét megkaptam, de a személyben tévedés van, nem az vagyok akinek gondol, szívesen megírom teljes nevemet, ha értesítene, hová küldjek levelet. Azért érdeklődöm, mert tetszik. Szeretnék megismerkedni. Ugynevezett jó házból való fiatalember vagyok, szép jövedelemmel és még szebb jövővel. „Jószág XIII” alatt várom választát a kiadóba. 575

Megülni óhajt
egy 37 éves önálló gyógyszerész oly nővel ki 30-40 ezer korona készpénzzel rendelkezik. Arczképpel és hozomány megjelölésével ellátott levelek „Nyugalmozott jegyző” címre küldendők, Kandia-utca 6. Titoktartás becsületbeli dolog. 1892

19 éves
igen finom, distingvált külsejű hugocskám, némi hozománnyal, férjhez adnám jobb iparos vagy jó állású magánhivatalnokhoz. Ajánlatokat csakis arczképpel „Izraelita leányka” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 580

Drágám
olyan okos nő a világon sincs második mint te. Minden úgy lesz, a hogy akarod. Csak folytatás! A mérleg most én felém billeg. Köszönet. Samu. 579

A sámsoni út mentén 88 katasztrális hold szántóföld épületekkel együtt hosszabb időre kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal Bethlen-u. 11. 1889

Allandó nagy harisnyavásár a Harisnyáruháiban.

H.-bőszörményi Harisnyagyár gyári raktára.
Doszpoly János utóda cég Főter, Tisza-palota. :::

Tekintettel a közelgő iskola évre, mindennemű harisnyák 10 százalékkal olcsóbban lesznek eladva. Előzetes kiszolgálás.
!! Szigorúan szűrt árak !!

Különte

Megnyit
a „Béka áruház” Piac- és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 L, nagy szobaszőnyeg 10 K, ágy garnitúra 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 rétegű ágymadrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jövedelmét tartásért csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Házi koszt
Hatvani Károlyné (Kossuth-utca 25.) kosztosokat fogad el házon kívül vagy házból. Az által hogy 3 napi előfizetést is elfogad, alkalmat akar nyújtani arra hogy mindenki meggyőződést szerezzen a koszt kiválóságáról. 415

Meteor mozgószínház
Bocsay-tér 10. Telefon 9-47. Ma vasárnap, aug. 10-én. „Alpesi utazás”, természeti felvétel. „Arván”, életkép. „Alfréd Moriot”, humoros. „Az embergyűlölő”, dráma 1 felv. „Borzalmas órák” rendkívül izgalmas dráma 2 felvonásban. „A halottak néma”, világláger 2 felvonásban, Henry Portennal a főszerepben. 1900

Diszokleveleket,
cimlaptervezeteket, reklámmintákat, plakátokat készít grafikus művész. Címe a kiadóhivatalban. 325

Fodrász-
termemet Kossuth-utca 2. szám alá, városháza-épület helyeztem át. — Möldner József. 428

Cseplést vállalom.
gépet azonnal lehet használni. Értekezhetni József kir. herceg-u. 42. hátsó lakásban. 1895

Téglás-kert

I. járásban 1200 négyszögöl föld, rajta levő épületekkel egészben vagy négyszögölnként 4 koronájával eladó.

Téglás-kert
III. járásban, a csőszház mellett és közel a téglagyárhoz 1000 négyszögöl föld parcellázva, vagy egészben eladó. — Értekezhetni a csősznél, vagy a csapó-utcai zónamészárszékben. 1809

Kiadó

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Bolthelyiség
hentesnek, mészárosnak, cipésznek, fodrásznak stb igen alkalmas, forgalmas helyen azonnal kiadó. Miklós-utca 22., a fűszerüzletben. 496

Üzlethelyiség
Csapó-utca 19. szám alatt, berendezéssel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Domán és Kurz czégnél Piac-utca 49. főpostával szemben. 1890

ELADÓ a Sestakertben :: Poroszlal-utca 48. sz. SZŐLŐ

1250 négyszögöl, 40 méter fronttal, 800 méter új szőlőlugassal, 50 drb legnemesebb fajta már termő gyümölcsfákkal, 60-70 hektoliter igérő borméssel. A szőlő most terméssel azonnal vagy termés nélkül november 1-re átadással igen olcsó árt megvehető. Értekezhetni ugyanott. 1867

Alkalmazás

Üveges tanuló
Blattner Józsefnél felvétetik. Csapó-utca 1. szám alatt. 1824

Helyben
és vidékre laparúsítót keresünk. Úgyes embernek 5-6 korona napi jövedelem. Jelentkezni lehet e lap kiadóhivatalában. 341

Gimnázista
gyermek mellé tanítót keresek. Értekezhetni a déli órákban Miklós-utca 22. szám. 517

Szalonna, zsirnak-::: való és zsír :::

a legjobb minőségben és a legolcsóbb naplárban beszerezhető

Poláczek István
hentes- és zsiradéküzletében,
DEBRECZEN,
1862 Csapó-u. 98.

Lakás

Miklós-utca 21.
Egy udvari lakás 4 szoba, előszoba hozzátartozóval; ugyanott 2 szoba, előszoba hozzátartozóval; 1 irodahelyiség 1 szobával kiadó. Értekezhetni a keresztútépületben. 315

Több
rendbeli lakás kiadó Darabos-u. 48 ugyanott egy butorozott szoba is kiadó.

Két szobás
modern utcai lakás villanyvilágítással; villanyos megálló közelében, kiadó Ajtó-u. 26. Ugyanott egy elegáns butorozott utcai szoba is kiadó külföldi lakosok részére. 514

Kiadó.
A református egyház bérpalotájában Hatvan-utca 1. sz. alatt több kisebb-nagyobb lakás azonnal kiadó. 397

Piac-utca 85. sz
alatt több rendbeli üzlethelyiség bármilyen célre kiadó. Értekezhetni Wiener Adolf zsák- és ponyvaköcsön üzletében. Kossuth-u. 27. sz. 1789

Udvari
három szobás lakás kiadó. Simonffy-utca 29. 1885

!! ÉRTESETÉS !!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy VEGH GYULA hentesárúüzletét ma napon átvettem és állandóan friss sertésus, hús és zsirnakvaló, minden hentesárú, e hó 9-ikétől elsőrendű marhalus is állandóan kapható a legszolidabb naplárban. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztellett: 1835

Szoboszal János,
mészáros és hentes
Hunyady-utca 12. szám.

Püspökladányban a Royal-szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Morsókat árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Állás

Kereskedelmi
végzett fiatal leány, aki a gyorsírásban és gépirásban kellő gyakorlattal bír, megfelelő állást keres. Beléphet azonnal. Cim Moskovitz, Kúlső-vásártér 16. 494

„Könyvelő.”
aki a főkönyvvezetés, mérlegelszámolás minden ágában kitűnő gyakorlatlal bír, pénzügytörténeti vezető állást töltött be, állását változtatni óhajta. Esetleg több helyen könyvvezetést is vállal. Jelenleg is minden délután szabad idő felett rendelkezik. Cim a kiadóban. 388

Perfekt
magyar-német levelező, könyvelő, önálló munkakerő állást keres. Szíves megkeresések „Perfekt” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. Ora könyvelést is elvállal. 528

38
éves iparos ember nő 8 gyermekkel, irodai-szolgálati vagy bármilyen más foglalkozást keres. Jelenleg semmi keresete nincs szíves pártfogást kér. Címe a kiadóhivatalban meg tudható. 570

Botos
ispán, földmives iskolát jó sikerrel végzett keresztény fiatalember szeptemberre megfelelő állást keres. Cím Veres Kálmán Kenderes. 531

Szüts István

uri- és egyenruhazabónál lehet legolcsóbban legdivatósabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyady-utca 13.

Zománcz

CIMTÁBLÁK

feliratok, számok megrendelhetők Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Adás-vétel

S.LATVINI-VIZ
a legjobb hűghajító. Kapható a Deutsch-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülföldesgek őrési raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Utazókosarak.
kézböröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L. néli, Piac-utca 52., megyeház mellett. 26

Kopirkönyvek,
valódi Heller paté, a legkeresettebb gyártmány, 1000 lapos 460 kor., 500 lapos 2-60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49. 311

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Vigyázz! Vigyázz!

Kékre festett kirakat!
Előrehaladott idény miatt nagy árleszállítás minden nyári kelmeben:

1 mtr delén, kimondott jó mosó 34 f. 1 mtr madra, 60 cm. széles 63 f. 1 mtr francia gyapjú delén 96 f. 1 méter bluzkeme újdonság 30 f. 1 mtr tuló spárpa szőnyeg 39 f. 1 mtr taft selyem 105 f. 1 mtr selyem batist, mintás 38 f. 1 mtr tiszter, minden szín 30 f. Szallagok, csipkék, kottium kelmek, harisnyák, ruhavásznak, zefírek, ággarmiturák, sifonok, vásznak, paplanok, maradékok mind olcsó árban

Molnár nő divatruház
Kossuth- és Batthyány-u. sark, színházzal szemben.

Fajnyulak és ajgalmok
olcsón eladók. Téglás-kert, Szepesi-u. 10. 308

Kimaradt
füzeti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 312

Vadász és egyéves önkéntesnek csipő, csizma
szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipész-mester, Csapó-u. 41. sz. a. 5

Eladó
57 magyar hold föld, 4 hold jó termő szőlő bekerítve urilakkással, tejjagdassággal, igen közel az állomáshoz. Esetleg bérbe is adható. Lengyel József Nyiregyháza, Zöldségtér 9. 398

Kiadó

november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern utcai lakás és ugyancsak nov. 1-től három szobás udvari lakás Arany János-utca 39. sz. alatt. 1826

Egy
jó karban levő gramfon eladó igen olcsón. Széchenyi-u. 11. sz. 395

Strátszekér
két lóra, eladó, Czim a kiadóhivatalban. 525

Bálókbl
lekerült vastag csomagoló papir kapható a kiadóhivatalban. 491

Jobb
detail diszmtáru üzletet vidéki városban megvennék. Ajánlatot „Sátor 894”, jellegre Arad, posterestante kérek. 530

58 hold
szántóföld a közelben, idei termés nélkül kiadó. Czim a kiadóba. 526

A Debreczeni Kézizálog Kölcsonintézet

r.-t. üzleti helyiségeit, raktárait és irodáját

Simonffy-u. 13. sz. ház földszintjére helyezte át,

ahol zálogtárgyak felvétele és kiadása naponta délelőtt 8-1/2 óra és délután 3-6 óra között eszközöltetik. 1849

Az igazgatóság.

90 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szög 10 fillér, apró hirdetések előre fizetendők.

Adás-vétel

150 hold
homok birtok eladó, Czegléd vidékén 2 tanyával, közel az állomáshoz. Kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 516

Zsákok,
rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében, Deák Ferenc-utca 14. Iparkamara bérpalotájában. 1557

Makulaturapapiros
olcsón kapható Piac-u. 49. sz., I. emeleten, a második udvarban. 314

LETZTER JÓZSEF
udvari fényképész
műterme egész
vasárnap nyitva !!!
Legújabb kivitelű
!! platinképek !!

Haszonbérlet
Rimaszombaton 300 hold, tehénészetre alkalmas ingatlan 10 évre bérbeadó. Értesítés Sütő István tulajdonosnál Rimaszombat. 521

6 hold
1079 négyszögöl területű élősvénnel bekerített, megfelelő épületekkel ellátott szőlő, a hadházi Kutas-dűlőben eladó. — Bodnár Imre gimn. tanár H.-bőszörmény. 571

Tolnai
Világlapja régebbi kötetit vagy ócska más szép-irodalmi lapokat megvenném. Czim a kiadóhivatalban. 442

Egyszerű
**fehérenmü-
ruhavarrást**
és bármilyen fodrozást elvállalok.
Cim a kiadóhivatalban.

Birtok
Hajduböszörményben 39 hold réti föld, 1 hold 274 négyszögöl, déli lucernás, más körülmények miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 393

Eladó
300 quadrát méter elsőrendű tölgyfa. Czim Szepessy Szokol Uradalom, Illye, Biharmegye 464

Eladó
Nyil-utca 112 számú jól jövedelmező ház. 1779

Használt,
de jókarban levő kerékpár megvételre kerestetik. Miklós-utca 22. 302

Eladó
szőlő Hosszapályi községben, a Nagykertben Tóth János földmivesnek 15 sor szőlője, mely finom bort terem, természetesen vagy anélkül. 458

Bánkon
28 hold tanyaföld minden órán kiadó, Értekezhetni Metser-utca 35 sz. 489

Eladó
Széchenyi-utcán, igen előkelő egy ház, mely 4000 koronát jövedelmez eladó. Czim a kiadóhivatalban. 492

**Celluloid
CIMTÁBLÁK**
Ügyvéd urak részére megrendelhetők kiadóhivatalunkban.

Jókarban
levő zongora megvételre kerestetik. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 478

Egy
jókarban levő gramfon lemezekkel együtt eladó. Oláh István kereskedőnél, H.-Dorog. 487

Nyiregyházi
egy modern berendezett sütőde jutányos áron eladó vagy bérbeadó. Kovács Zsigmond Nyiregyháza. 524

**MA MÁR LEGSZEBB
ÉS LEGJOBB FÉNY-
KÉP ÉS LEVELEZŐ-
LAPOK GÁBOR MŰ-
TERMÉBEN KÉSZÜL-
NEK, CSAPÓ-UTCZA
10. SZÁM ALATT. ...**

Alkalmazás

Kézi leányok
ügyesek, elsőrendűek felvételnek Jungreisz Mari kalapüzletében. 503

Vizsgázott
gépész, csépléshez azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 485

Csapos
keresek elszámolásra 1000 korona óvadékkal, saját házámban levő vendéglőmben. Fleischer Ignác Kunszentmiklós. 506

Fiatal
német leányt, egy gyermek mellé azonnal felvennék. Simonfi-utca 2/b első emelet balra. 502

Oktatás

Keresek
egy okleveles tanítónőt három gyermek mellé. Ajánlatokat fizetési igény nélkül küldjék Veisz Rudolf Kovászi, Arad megye. 465

**Mérlegképes
könyvelő
állást keres.**
Cim a kiadóhivatalban

Sérvben szenvedők
bizalommal fordulhatnak
SCHÖN SÁNDOR
keztyü-, kötszer- és orvosi műszertárhoz
Debreczen, Piacz-utca 14, Csapó-utca sarok.

A világhírű és a legújabb rendszerű **BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK** és azok alkatrészei kizárólag
Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.
Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyár vállalatunk
40 év óta az első helyen áll
a sajtógyárak közt és szakkörökben
a legjobb hírnévnek örvend.
Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor-és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.
Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
... borászati és gyümölcscélesztési gépek különlegességi gyára ...
1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselők kerestetnek.

Az évek óta legjobbnak bizonyult
**Fernolent-
cipőpaszta**
„NIGRIN“
a legszebb fényességet adja ... és a bőrt tartóssá teszi.

!! Mindenütt kapható !!

Budapest **VICTORIA** Budapest
VII., Miksa-u. **9. PENZIO** VII., Miksa-u. **9.**

▼ Kényelmes uri otthon, mérsékelt árak, közvetlenül a Metropol-szálloda mellett, a nyugoti és keleti pályaudvaroktól villamossal könnyen megközelíthető. :::: :::: ::::

Az őszi szezon
beállta előtt az ujonnan érkezett

**kosztüm-
szövedeinkből**

finoman kiállított kosztümöket

már K 90 és K 100-ért készítettünk.

BOSZNYAI J. ÉS TÁRSA
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 5.

CARL KRONSTEINER-féle
időálló mész

façade festék

törvényileg védve.

50 színrnyalatban kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta bevált festék, felülmúlja az összes utáztatokat. Egyetlen célszerű mázoló anyag még a már festett homlokzatoknál is.

Email-façade festék sohase kopik, egyszeri bevonás után fed, hideg vízben feloldva használatra kész. Méregmentes, ideális festőanyag belső helyiségek, faépítmények, színek, pavilonok, sátrak stb. festésére. Minden árnyalatban kapható négyszög méterenként 5 fillérért.

Mintakönyv és prospektus ingyen.

Carl Kronsteiner,
WIEN, III., HAUPTSTRASSE 120.

☐ Raktár minden nagy városban. ☐

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME
MARGIT-SZAPPAN

legjobb arckenőcs, 2-3 nap alatt tisztítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedül szer szeplő, májfolttok, pattanások, bőrtka (Mitesser), ráncok, kiütések ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfolttokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme ára: nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 kor. Margit-puder fehér, rózsav. créme színben 1-20 kor. Margit-szappan darabja 70 fillér. — Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz

Gutori Földes Kelemen gyógyszerész Arad felirattal és címerrel van ellátva. Utánzásoktól óvakodjunk!

Főlerakat Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog., Kubek Sándor, Mihailovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. — Hajdúböszörmény: Ercsey Gábor gyógyszer. — Hajdúszoboszló: Bardocz Zsigmond.

2253—1913. szám.

Hirdetmény

Hajdusámson község tulajdonát képező, forgalmas helyen fekvő piactéri 4. sz. a.

vendéglőhelyisége

Hajdusámson község házában **1. évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor** 1913. évi aug. hó 17-től 1917. évi január hó 1-ső napjáig terjedő időre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adni. Ezen árverésre a bérelni szándékozók meghívotnak. Kikiáltási ár évi 400 korona. Feltételek a jegyzői irodában megtudhatók. Hajdusámson, 1913 július 30.

Varga László, főbíró.

ÚJ VIZGYÓGYINTÉZET

és
ZANDER-FÉLE SVÉD GYÓGYGYMNASZTICA
DEBRECZEN, SIMONFFY-U. 7.

Vezető orvos: **Dr. Szász Adolf.**
Rendel: délelőtt 10—1-ig, délután 3—5 óráig.

Gyógytényezők:

Vizgyógymódok, Szénsavas fürdők, Villamos fényfürdő, Villamoszás (Paradikus, Galvanikus), Forróvíz kezelése, Zander-féle gyógygymnastica, **Svéd fejlesztőtorna (gyermekeknek)**, Orvosi massage, Vibratós massage, Fungó (iszap) kezelés.

Rendelési órák:

FÉRFIAKNAK:

délelőtt. 6—10-ig, :::: délután 5—8-ig.

NŐKNEK:

délelőtt 10 órától :::: délután 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig.

PARADICSOM

naponta frissen szedett, érett áru 12 fillér. Legfinomabb csemegeszőlő 60—70 fillér kilogrammonként az Ujvidék. Csomagolás önköltségen számítva, továbbá minden fajta prima gyümölcsöt és főzeléket szállít.

Radó Róbert, Ujvidék

Árjegyzéket kívánatra küldök.

Most nyílt meg
LADÁNYI JÓZSEF ÉS TÁRSA

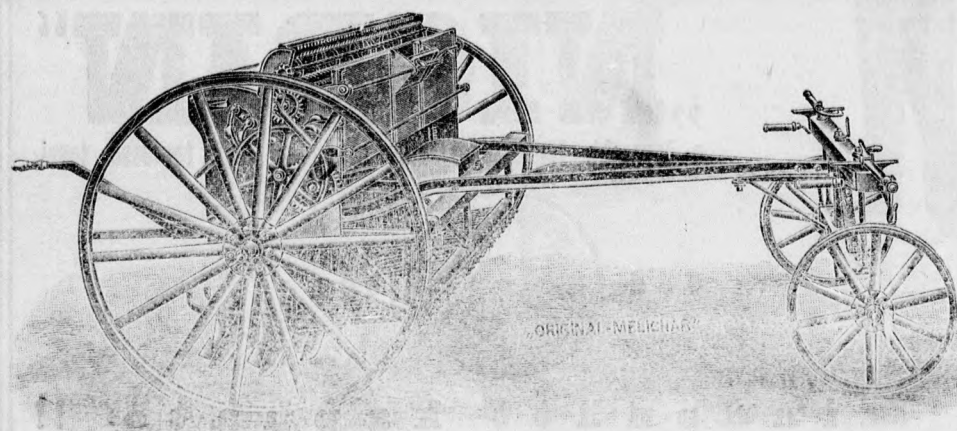
pécsi és nagyváradai puskaműves cég debreczeni fiókja

Piac-u. 83. sz. alatt

Nagy raktár mindennemű kakashos és kakashos nélküli (Hammerless) vadászfegyverekben, flóbert és revolver valamint töltények és vadászfelszerelések jutányos árban kaphatók. Javítások és új munkák elfogadhatnak, gyorsan és olcsón eszközöltetnek. A nagyérdemű vadászközönség szíves pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa.

A Mellichár IMPERÁTOR kombinált VETŐGÉP, mely sorba vet és sorba trágyáz, az eredeti Mellichár UNICUM-DRILL legújabb szabadalmu beállítókészülékkel, :::: Bächer ACÉLEKÉK, KULTIVÁTOROK, hullámos TÁRCSÁSBORONÁK, BORSAJTÓK
:: kizárólagos raktára ::

Ráhmer Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 43, (a Dreher mellett).
Bächer-Mellichár gépgyárak fióktelepe.
Hintaraktár: Hunyadi-u. 17. Demetrovits-palota.